

AART VELDHIJZEN

In memoriam Ayolt Brongers (1933-2022)

FLEHITE HISTORISCH
JAARBOEK 2023

Kort voordat de editie 2022 van dit historisch jaarboek verscheen, overleed Ayolt Brongers. Er zijn vele redenen om deze echte Flehite-veteraan op deze plaats alsnog in herinnering te brengen.

Ayolt werd geboren in Den Haag, studeerde scheikunde in Leiden en promoveerde op een onderzoek getiteld *Air photography and Celtic Fields research*. Van 1962 tot 1998 leidde hij de natuurwetenschappelijke afdeling van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek in Amersfoort. Zo kwam hij naar deze stad, de woonplaats die hij niet meer zou verlaten.

Naast zijn wetenschappelijke werk vond Ayolt hier volop mogelijkheden om bezig te zijn met zijn andere interesses. Diverse invalshoeken koos hij daarvoor. Door zijn vader was hij geïnspireerd om zich verder te verdiepen in het vroegmoderne kolfspel; diverse publicaties geven daar blijk van.

Verder had hij een immense liefde voor boeken. In een speciaal voor dat doel gebouwde kelder onder zijn huis bracht hij als hartstochtelijk collectie-eur een monumentale verzameling van zo'n 80.000 titels bij elkaar. Met oog voor details *sneupte* hij boeken over cultuurgeschiedenis in de ruimste zin; van wiskunde tot theologie, van taalwetenschap tot schilderkunst. Bij een rondgang tussen de stellingen wist hij op een aansprekende manier over elk boek wel wat te vertellen; de ene na de andere anekdote bracht hij te berde. Over het *hoe en waarom* van dat verzamelen schreef hij verschillende boeken en artikelen.

De regionale geschiedenis is een ander onderwerp waarmee hij zijn leven lang bezig is geweest. De Oudheidkundige Vereniging Flehite was daarbij zijn thuishaven. Binnen de vereniging wist hij tot twee keer toe als aimabele mediator partijen met verschillende beleidsmatige inzichten succesvol tot elkaar te brengen.

Binnen Flehite heeft hij zich gemanifesteerd als vruchtbaar schrijver en vakkundig redacteur. In 1972 werd hij redacteur van het tijdschrift *Flehite*. Toen het jaarboek in 2000 voor het eerst verscheen, zette hij zijn werk in dat verband voort. Tot 2008; toen was hij inmiddels voorzitter van de redactie en eindredacteur. Ondertussen verschenen er vele gedegen artikelen van hem en kreeg het jaarboek een uitstekende reputatie.

In 1998 verscheen zijn *Historische encyclopedie van Amersfoort*. Het is ook vandaag, in het digitale tijdperk, nog steeds een breed gewaardeerd naslagwerk; een startpunt voor nader onderzoek.

Als uiting van waardering voor zijn werk voor de Amersfoortse historie kreeg Ayolt in 2002 de *Flehiteprijs*. In 2008 werd hij – als eerste – benoemd tot erelid van de Oudheidkundige Vereniging.

Een halve eeuw lang heeft Ayolt velen geïnspireerd tot historisch onderzoek en daar zelf op uitzonderlijke manier zijn bijdrage aan geleverd. Tot in lengte van jaren zullen velen daarvan profijt hebben.

Flehite is dankbaar Ayolt in haar midden te hebben gehad.

◀ [Ayolt Brongers zoals we hem kenden.](#)
Archief Eemland AFT005009651, foto
Saskia Berdenis van Berlekom 2009.